

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ละมุดเป็นไม้ผลชนิดหนึ่งที่มีปลูกอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศ เป็นผลไม้เมืองร้อนขนาดกลาง ออกดอกติดผลตลอดปีซึ่งเป็นข้อดีข้อหนึ่งที่ทำให้ยากในผลไม้ชนิดอื่นๆ (กวิศร์, 2538) ผลผลิตส่วนใหญ่ใช้บริโภคในประเทศในรูปของผลไม้ที่ผลิตเพื่อบริโภคสด ปัญหาที่สำคัญคือ ผลผลิตมีราคา และคุณภาพต่ำ (สุนทร, 2548) ในช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม จะมีราคาเพียง กิโลกรัมละ 1.5-2 บาท (สำนักงานเกษตรอำเภอสุวรรณภูมิ, 2547) ราคาของละมุดในท้องตลาดนั้น จะไม่ขึ้นอยู่กับปริมาณของละมุดในท้องตลาดมากนัก แต่จะขึ้นอยู่กับว่าช่วงเวลาที่ละมุดออกสู่ตลาดนั้นเป็นช่วงที่มีผลไม้อื่นออกสู่ตลาดหรือไม่ เพราะผลไม้ชนิดอื่นๆ จะเป็นปัจจัยที่จะทำให้ราคาของผลละมุดสูงขึ้นหรือตกต่ำลง (กวิศร์, 2538) ตลอดจนมีการปลอมปนสีข้อมไหมซึ่งเป็นสีสังเคราะห์ สำหรับข้อมสีผิวเพื่อให้ผลละมุดดูสวยงาม และช่วยปกปิดรอยชำหรือแผลต่างๆ (อภิธา, 2547)

แนวทางในการแก้ไขปัญหาละมุดมีหลายแนวทางด้วยกัน เช่น การสนับสนุนทางวิชาการ เกี่ยวกับการปลูก การตลาด และการรวมกลุ่มเพื่อวางแผนการผลิต (สุนทร, 2548) การพัฒนาสายพันธุ์ละมุด เช่น สายพันธุ์ CM 19 ซึ่งเป็นการพัฒนาละมุดสายพันธุ์มาเลเซียที่มีขนาดผลใหญ่ที่สุดในโลกมีเนื้อหวานอร่อย แม้แต่เปลือกยังสามารถรับประทานได้ (สุเมธ, 2545) การปรับปรุงวิชาการหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อเป็นการจัดการคุณภาพของละมุดสำหรับให้บริโภคสดได้ดียิ่งขึ้น (กวิศร์, 2538) หรือการพัฒนาสารสีที่ได้จากธรรมชาติทดแทนสีสังเคราะห์สำหรับการข้อมสีผิวเพื่อช่วยให้ผลดูน่ารับประทาน และขายได้ราคาดี (อภิธา, 2547) และอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับละมุด คือ การแปรรูปละมุดเป็นผลิตภัณฑ์อาหารต่างๆ เช่น ทำไวน์ละมุด (สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2544) ทำขนม และน้ำละมุด (กวิศร์, 2538) หรือทำแยมละมุด และละมุดอัดขวด (กลุ่มเกษตรสัญจร, 2541) แต่ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวยังไม่เป็นที่นิยมของผู้บริโภค ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากละมุดจึงยังไม่มีวางขายในตลาด ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากละมุดที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่ง คือ ละมุดแผ่น เพราะใช้เทคโนโลยีในการผลิตที่ไม่ซับซ้อน ผลิตภัณฑ์เก็บรักษาง่าย ไม่ยุ่งยาก และวิธีการผลิตนี้มีการใช้ในผลไม้ชนิดอื่นๆ อยู่แล้ว เช่น มะม่วงแผ่น ก้อยแผ่น เป็นต้น ในการศึกษาการผลิตละมุดแผ่นนั้น มีการศึกษาวิจัยกันน้อยมาก จึงจำเป็นต้องศึกษาอย่างลึกซึ้ง

ตั้งแต่วัตถุดิบจนถึงผลิตภัณฑ์สุดท้าย ดังนั้นขั้นตอนในการศึกษาวิจัยนี้ เริ่มจากการศึกษากรรมวิธีการผลิตที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ละมุดแผ่นที่มีลักษณะที่ดี จากนั้นจึงทำการศึกษาร่วมผสมที่เหมาะสม แล้วจึงศึกษาสายพันธุ์ที่เหมาะสมต่อคุณภาพละมุดแผ่น ซึ่งถ้าหากทำการศึกษา และพัฒนาจนได้ละมุดแผ่นที่มีคุณภาพ น่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการแปรรูปละมุดให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีอายุการเก็บมากขึ้น เพิ่มช่องทางการตลาด และเพิ่มทางเลือกให้กับผู้บริโภค

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาวะการอบแห้งที่เหมาะสมของละมุดแผ่น
2. เพื่อศึกษาร่วมผสมที่เหมาะสมของละมุดแผ่น
3. เพื่อศึกษาสายพันธุ์ละมุดที่เหมาะสมในการผลิตละมุดแผ่น

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้กรรมวิธีการผลิตละมุดแผ่นที่เหมาะสม
2. เป็นแนวทางในการประยุกต์เพื่อใช้ในการผลิตระดับการค้า

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษานี้ใช้ละมุดสุกเป็นวัตถุดิบ นำมาศึกษากรรมวิธีการผลิตละมุดแผ่นที่เหมาะสม โดยทำการศึกษาสภาวะการอบแห้ง ส่วนผสม และสายพันธุ์ละมุดที่เหมาะสม โดยใช้ละมุด 2 สายพันธุ์ ได้แก่ สายพันธุ์มะกอก และไข่ห่าน ที่ปลูกจากอำเภอสุวรรณคโลก จังหวัดสุโขทัย มาทำการผลิตเป็นละมุดแผ่น ซึ่งมีการวิเคราะห์คุณภาพด้านกายภาพ เคมี และประสาทสัมผัสของละมุดแผ่นที่ได้